

is volt. Sok ezer ember már három óra után elhelyezkedett és türelmesen várta a program lezajlását.

Fél négy órakor kezdődött az ünnep. A szegedi daloskör *König* Péter vezetésével Dankónótákat énekelt. Ezután *Balassa* Armáin dr. mondotta el az avatóbeszédet. Balassa doktor szintén egyik bátorítója volt a művész Dankónak és beszédében lendülettel adózott a nótakirály emlékének.

Majd Pósa Lajos mondotta el költői hangulatu szép beszédét, mely közben igen sokan könyeztek. Pósa beszéde után *Móra* Ferenc olvasott föl költeményt. Csupa meleg érzés, szép gondolat az elmondott, a mélébus hangulatu, kedves poéma.

Most *Dingha* Béla szavalta el lendületes alkalmi költeményét.

Ezután *Lázár* György dr. polgármester vette át néhány szóval a szobrot a város nevében s köszönetet mondott a szobor létesítőinek, különösen pedig az alkotó művésznak, *Margó* Edének, akit a közönség hosszasán megéljenzett.

Majd a cigányzenekarok huztak ismert és kedvelt Dankó-nótákat. Közben a koszorukat helyezték el. Mindenekelőtt Dankó Pista özvegyét, aki szintén jelen volt az ünnepséget. Egyet a Petőfi-társaság, egyet a Bácsbódogmegyei Közművelődési Egyesület nevében. Pósa Lajos *Schunda* zeneműkereskedő koszoruját tette le, „aki a kenyérfából juttatott egykor a szegény művésznak, az most a babérfáról küldött neki hódolatul egy ágat“, mondotta Pósa. Koszorut hozott a budapesti Radics- és a hódmezővásárhelyi Lakatos-zenekar. Szép koszorut helyeztek el a szegedi zeneiskola növendékei is.

A szoboravatás után este a budapesti vendégek tiszteletére lakoma volt a Kass-viadóban.

Politikai hírek.

A hadügyminiszter a királynál. Bécsből jelentik nekünk: A király ma délben hosszabb külön kihallgatáson fogadta *Auffenberg* hadügyminisztert.

Andrássy a helyzetről. Az ellenzéki pártok tiltakozó népgyűlést rendeztek tegnap Pápán. A gyűlésen megjelent *Andrássy* Gyula gróf is s hosszabb beszédben foglalkozott a politikai helyzettel.

Andrássy Gyula gróf beszédében először a külpolitikai bonyodalommal és a háborús veszedelemmel foglalkozott. Hangoztatta, hogy nekünk nem lehet más érdekünk a Balkánon, mint a státusquo föntartása. Minden hódító kísérlet a legnagyobb hiba lenne részünkről. Sajnos, nem lehet tudni, hogy a balkáni küzdelem a hatalmak békés szándékai ellenére nem fog-e európai bonyodalommá fajulni. Ilyen helyzetben minden pártnak és minden politikusnak lelkiismereti kötelessége a béke utját keresni. Ez a kötelesség elsősorban a kormányt terheli, rá hárul a felelősség, hogy az állami érdeknek, amely a belső nyugalmat kívánja, áldozatokat hozzon. Az ellenzéknek az alkotmányvédelem a kötelessége. *Andrássy* ezután azt fejtegette, hogy a kormánynak és a többségnek el kell fogadnia az ellenzék békeföltételeit egy a házszabályrevízióra, mint a véderőtörvény új szankciójára nézve s egyben le kell mondania a kormánynak, mert ez a béke elengedhetetlen föltétele.

„Nagyságos Justh Gyula.” Félhivatalosan jelentik: Miután a lapokban *Justh* Gyula országgyűlési képviselőnek a titkos

tanácsosi méltóságról való lemondása kapcsán különféle verziók és közlemények jelentek meg, szükségesnek látszik ama levél szövegének a nyilvánosságra hozása, melyet a miniszterelnök e tárgyban *Justh* Gyulához intézett. Ez a levél így hangzik:

Nagyságos Justh Gyula országgyűlési képviselő urnak, Helyben. Értesitem Nagyságodat, hogy ő császári és apostoli királyi Felsője főudvarnagjának f. évi október 17-én 2522. szám alatt kelt átirata szerint Nagyságodnak neve a belső titkos tanácsosok névjegyzékéből töröltetett. Kelt Budapesten, 1912. évi október hónap 19-én. *Lukács* s. k.

Ujabb bonyodalom a fogadalmi templom körül.

— **Schulek lemondott a megbízásáról.** —

(*Saját tudósítónktól.*) A fogadalmi templom körül újabb bonyodalmak merültek föl. *Schulek* Frigyes műegyetemi tanár a polgármesterhez intézett levelében lemondott megbízásáról és kijelentette, hogy *visszalép a fogadalmi templom építésétől.* A polgármester a levél vétele után azonnal személyes érintkezésbe lépett a kiváló műépítésszel, de *Schulek*, aggkorára való hivatkozással, határozottan kijelentette, hogy nem vállalhatja el a nagy munkát.

Lázár György dr. polgármester miután meggyőződött arról, hogy *Schulek*et szándékának megváltoztatására rábírni nem lehet, más országos hírű embert keresett, akinek nagy tudása és szaktekintélye megfelelő garanciát nyújt, az impozáns templom fölépítésére. Miután sikerült ilyen embert találnia *Foerk* Emil budapesti műépítész személyében, aki az állami felsőépítészeti iskola tanára, s a műemlékek országos bizottságának a tagja, a polgármester ma átiratot intézett a város tanácsához, amelyben kéri a tanácsot, hogy a fogadalmi templomi bizottságot sürgősen hívja össze és *Foerk* érdekében az ülésen pártoló javaslatot tegyen.

A polgármester átirata a következő:

*A tekintetes városi Tanács*hoz Szegeden. Értesitem a tekintetes Tanácsot, hogy *Schulek* Frigyes műegyetemi tanár a folyó évi augusztus 18-án hozzám intézett levelében a fogadalmi templom építésétől fia, *Schulek* János nevében is végleg visszalépett.

Ez irányban velük többszörösen tárgyalván, miután *Schulek* Frigyes a visszalépésben aggkorára való hivatkozással határozottan ragaszkodott, úgy én, mint a városi főmérnök minden oldalról tájékozódunk az iránt, ki volna a nevesebb műépítészek között alkalmas és hajlandó arra, hogy *Schulek* Frigyes és János szerződését átvénné s a fogadalmi templom építését a kormányhatóságilag már elfogadott *Schulek*-féle tervek alapján s az ugyancsak kormányhatóságilag már jóváhagyott költségvetés keretében folytathatná.

Több szaktekintély meghallgatása után, a tájékozódás a megkérdezettek nagy többségének véleménye alapján oda csucsosodott ki, hogy a *Schulek* Frigyes által megkezdett mű folytatására *Foerk* Emil budapesti műépítész, az állami felsőépítészeti iskola tanára a műemlékek országos bizottságának tagja, *Schmidt* báró műépítésznek, a bécsi városháza tervezőjének és építőjének tanítványa és *Steindl* Imrének, az országház tervezőjének és építőjének volt asszisztense, hivatott volna, ki a szegedi fogadalmi

templomra hirdetve volt pályázaton már évekkal ezelőtt a második díjat nyerte.

E kérdésben *Foerk* Emillel Budapesten tárgyalásba bocsájtkozván, nevezett hajlandónak nyilatkozott arra, hogy *Schulek* szerződését átveszi s annak tervei szerint s a kormányhatóságilag már jóváhagyott költségvetés keretében a templomot fölépíti.

Egyben hajlandónak nyilatkozott arra is, hogy további tárgyalásra Szegedre bármikor leutazik.

Az ügy véglegzése végett a fogadalmi templom bizottsága sürgősen összehívandó, annak ülésére a művész meghívandó és a megbízás kiadása dolgában az októberi havi rendes közgyűlésnek javaslat volna teendő. Szeged, 1912. évi október 18-án. *Lázár* György dr. polgármester.

Nem olyan egyszerű az ügy azonban, mint a polgármester átiratából kitetszik. *Schulek* Frigyes lemondása *nagyon hátráltatja* a templom építésének megkezdését. *Schulek*et ugyanis a művezetéssel és a részlettervek kidolgozásával bizta meg a város. Mostan új megbízást kell adni *Foerk*nek, a mi a közgyűlés hatáskörébe tartozik. Bizonyára fognak akadni olyanok, akik nem helyeslik a polgármester választását és országos pályázat keretében akarnák eldönteni, hogy ki nyeri el a megbízást. Szóval a fogadalmi templom ügye, megint húzódni fog egy-két évig. Igazán kétséges, hogy valamikor egyáltalán fölépül-e.

Ot tifuszos beteg a szegedi kórházban.

— **Egészségtelen lakások.** —

(*Saját tudósítónktól.*) A józan ész úgy gondolná, hogy közkórházat betegek ápolására szokás építeni. Ennek a megállapításhoz nem is kell valami tulságosan nagy találékonyság. A szegedi közkórház azonban — újból tollhegyre kerültél, óh bűvös sárga ház! — egészen másfajta intézmény, amelyre egy hosszú évszázaddal ezelőtt csak tévedésből pingálta rá a mázoló ecsetje a közkórház címet és jelleget. A szegedi kórház *betegségfejlesztő* intézmény, amely pompásan megfelel a hivatásának. Hulló vakolat, repedt fal, vizes fal, bűz és piszok, patkány és az ő csuszó-mászó távoli rokonsága — kész a szegedi közkórház fotográfiája.

Ezen a kedves kis helyen most újból történt valami csekélység. *Öt gyermek tifuszt kapott.* A névsor:

Tompay Vilma tizenöt éves,
Tompay Gyula tizenhárom éves,
Tompay Terus tiz éves,
Tompay Jusztin hat éves.

Ezek *Tompay* Mihály, a közkórház portásának a gyermekei. Az ötödik:

Torma Mária hat éves a kórház „főmosónőjének“ az unokája.

A tizenöt éves leány szeptember kilencedikén ágynak esett. *Rusz* Gusztáv dr. főorvos tifuszt konstatait a leányon. Nyomban elhelyezték az egyik kórteremben. Három nap multán a Gyula és a Terus is heves fájdalmat éreztek. Az orvos rajtuk is tifuszt konstatait. Október harmadikán a Jusztin is beteg. Tifusz... Ugyanazon a napon a Torma Mária is beteg. Tifusz... *Tompay* Jusztinnak a tüdeje is vérzett.

A kórház orvosai között érthető megdöbbenést keltett az öt gyermek tifuszos esete. Amikor a legidősebb leányon tifuszt állapítottak meg, a többi gyermeket elkülönítették tőle, nem is érintkezhetek vele. A